

Donderdag

den 24 December.

Door het invallende kerstfeest wordt er aanstaanden Zaterdag geene Courant uitgegeven.

ODESSA, den 2den December.

In de laatste dagen zijn geene personen op nieuw door de pest aange-
taast geworden.

De Turkache gezanten hebben zich in het voor hen bestemde huis be-
geven, waar zij de quarantaine zullen nithouden.

Om den handel te bevorderen, heeft het stedelijke bestuur der lasten
en lasten van onderscheidene schepen toegestaan, die op de rivier sche-
pen worden thans te gelijk bevoaent, voornamelijk met granen.

DARMSTADT, den 13den December.

Voor eenigen tijd hebben de dagbladen reeds gemeld, dat men hier
eene rooversbende van jongens was op het spoor gekomen, en niet wei-
nig verdachte knapen van 10 tot 15 jaren in hechtenis waren genomen.
Hunne zaak is thans bij het gerechtshof afgedaan. Verscheidene dezer on-
geldigen zijn schuldig bevonden aan diefstal, straatroof, brandsticht-
ing en poging tot sluipmoord, en daarop tot tuchtmisstraf, te Marien-
schloss veroordeeld geworden. Gisteren zijn voorloopig de vijf belhamels
(schone, krachtige 14jarige jongelingen) aan eene keten vastgehecht
derwaarts vervoerd. Het lezen van roover-romans is, zoo als de jonge
misdadigers bij hunne verhooren zelf bekend hebben, de eerste aanleiding
tot hunnen diepen val geweest.

LONDEN, den 18den December.

In de verhandeling, betrekkelijk de Oostersche aangelegenheden, waarvan
eindelijk melding gemaakt, leest men ook nog het volgende:

« Nooit wakte wel eene overwinning bij de zegerierende partij, zoo
wel in als buiten het Britsche kabinet, grootere verbazing, ja onstelte-
nis, dan de slag van Navarino; want ofschoon het Britsche kabinet als
toen nog bestond uit de liberale leden, welke het ministerie van Cam-
pling uitmaakten, was het echter van zijne zwakte sedert den dood
van Wellington heeft te zeer bewaart, en had tegen de behoudende en con-
servatieve onstandigheden te veel te kampen, om de staatkunde van den over-
leden eersten minister verder door te zetten. Terwijl aan de Britsche
officieren te Navarino belooningen toegezonden werden, besloot men
den admiraal Codrington tot verantwoording te roepen. Er werden hem
een menigte vragen voorgesteld, welke hoofdzakelijk tot den wapen-
stilstand, tusschen Ibrahim pacha en de beide admirals gesloten, betrek-
king hadden. De belangrijkste waren de volgende: Of in de conferentie
van den 17den September, tusschen Ibrahim en de admirals, de over-
eenkomst schriftelijk of mondeling was gemaakt? (Dezelve was monde-
lijk.) Hoe lang de wapenstilstand moest duren? Op welke wijze dezelve
opgeheuld was? Welke voorstellen de geallieerde bevelhebbers aan
Ibrahim pacha bij het binnenloopen in de baai van Navarino wilden
vernieuwen? Op de laatste vraag was het antwoord: « Zijne verwijde-
ring uit Griekenland. » Natuurlijk echter had zich lord Wellington
van het hoofd des bestuurs van Engeland geplaatst, of hij verklaar-
de (hoezeer hij ook tegen de staatkunde van Canning was) dat zulk een
onderzoek niet kon volgehouden worden. Middelerwijl deed het Russi-
sche hof, in de verwachting, dat de beide andere leden van het verbond
op den ingevalden weg zouden voortgaan, om door kritiekdadige maat-
regelen de Porte tot eene schikking met de Grieken te noodzaken, spoedig
na de slag van Navarino aan zijne bondgenooten nieuwe voorstellen tot
eene gemeenschappelijk gewapende tusschenkomst der geallieerde eskaders
in de richting der Dardanellen, onder bedreiging tevens van eenen vijan-
delijken inval van den kant der Pruthi. De Engelsche ministers wilden
echter noch het begonnen werk voortzetten, noch de verdragen van
Canning breken. De Sultan meende in deze besluiteloosheid grond te
vinden om in het vervolg op ontzetting van Engeland te hopen, en
gaf derhalve aan de gezanten der verbondene mogendheden te Konstan-
tinopel meer top.

Eindelijk begonnen te Londen de onderhandelingen over eene expeditie
naar Morea, in eene der havens van Frankrijk uit te rusten. Aanvanke-
lijk verziele zich het Britsche kabinet tegen dit plan, met de aanmerking,
dat bij het traktaat van 6 Julij het gebruik van geweld niet was bepaald.
De Egyptenars wilden intusschen Morea niet verlaten, en het Franche
hof verklaarde zich sterk voor eene gewapende tusschenkomst. Daarop
bragt lord Aberdeen eene nieuwe bedenking in, namelijk, dat eene

expeditie van vreedse troepen naar Morea tegen de wenschen van den
president van Griekenland iuliep (hij had namelijk vroeger de hoop te
worden gegeven, dat Morea zonder buitenlandsche hulp van den vijand
kunnen verlost worden) en door hem als een inbreuk op zijn gezag
was beschouwd worden. Ook dit bezwaar werd door een ingekomen
bevel van den graaf Capo d'Istria uit den weg geroeid. Hij gaf
den Grieken zijne toestemming maar openbaarde tevens zijn varij verlan-
gen, dat de Fransche troepen spoedig moesten vertrekken, en
zwaarghaden ingebragt omtrent het grondgebied, door de Franschen te
bezetten, en den tijd gedurende welken dit zou plaats hebben, tot ein-
delijk de Fransche regering, den 25den Januarij 1828, eene laatste ver-
klaring noemens haar besluit overhandigde, waarop de Britsche fran-
stemming gaf en zelfs oorlogsschepen tot het overbrengen der Fransche
troepen zond. Toen de expeditie haar doel bereikt had, en de Fran-
sche opperbevelhebber toebereidselen scheen te maken om de landengte van
Korinthie over te trekken, ten einde ook Athene binnen den omtrek van
het bevrigde Griekenland te brengen, werd de ijverzucht der Britsche
ministers weder opgewekt, en de Fransche ministers zagen zich genood-
zaakt, zedelijk tegenbevelen (tegen waarschijnlijk vroegere geheime in-
structien) te zenden. In eene bijeenkomst der gevolmagtigden te Lon-
den, op den 16den November, werden daarop de volgende twee besluit-
ten genomen: 1.) dat het aan Frankrijk zou overgelaten worden, of een
gedeelte der hulpstroepen nog langer in Morea zou blijven; 2.) dat de
verbondene mogendheden Morea en de Egeïaden vooreerst onder hare
bescherming namen, zonder daardoor te kort te doen aan de vraag
omtrent de toekomstige grenzen van Griekenland, waarover later on-
derhandelingen met Turkije zouden plaats hebben. — De beradslagingen
over die grenzen duren thans te Londen nog voort; terwijl ook de
zaakgelasten der verbondene mogendheden te Poros zich met deze zaak
oetdelig houden. Volgens eene nota van den Franschen gezant te Kon-
stantinopel, zijn er reeds vijf grenzen voorgesteld: de kleinste bevat
slechts het grondgebied ten zuiden der landengte van Korinthie, de groot-
ste daarentegen Maedonie, Thessalie en Epirus, gelijk de Russische re-
gering oorspronkelijk verlangde. Tusschen deze beide in staat de grens-
bepaling, door de gezanten te Konstantinopel en de zaakgelasten te Poros
opgegeven, (naar hun oordeel echter voor meerlere beperking vatbaar),
welke slechts den Peloponnesus, de Egeïaden, Bœotie en Attica omvat.
Deze zou dus West-Griekenland en Missolonghi uitsluiten, het tooneel
van den luisterrijksten kampstrijd der Grieken, van hunne grootste opoffe-
ringen, het graf van lord Byron en Marco Bozzaris, van de beroemdste
helden van Griekenland. Eene nog kleinere grensbepaling, waardoor de
nieuwe Grieksche staat alleen uit Morea zou bestaan; kan niet in aan-
merking komen, wanneer men daar veiligheid en rust wil verzekeren,
vermits de zeeboezem van Lepanto, met de vestingwerken op den ande-
ren oever, eenen onophoudelijken strijd veroorzaken zou, en tot gedurige
vijandelijke invallen aanleiding geven.

's GRAVENHAGE, den 20sten December.

Door Zijne Exc. den minister van justitie is aan de procureurs-gene-
raal, de advocaten-generaal en substituten van de procureurs-generaal, de
procureurs-crimineel in de provincien, aan de officieren van justitie
en hunne substituten bij de rechtbanken, en aan de directeurs van politie,
gezonden de navolgende circulaire:

's GRAVENHAGE, den 12den December 1829.

De Koninklijke hoedschap en het ontwerp van wet, door den Koning
op gisteren aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingesleurd, zijn de
noodzakelijke van Zijner Majesteits overtuiging, aangaande de noodzakelijkheid
tot het nemen van zeer ernstige en krachtdadige maatregelen in de omstan-
digheden, waarin zich de gemene zaak, bijzonder in sommige gewesten
van het Koninkrijk, bevindt.

Daze omstandigheden zijn in die stukken duidelijk en nadrukkelijk ont-
wikkeld, terwijl daarbij tevens 's Konings eigene beschouwing over den
gang des bestuurs van het Rijk wordt opgelegd.

Bij gelegenheid dat ik u een exemplaar dier stukken doe toekomen,
moet ik u, ter voldoening aan 's Konings verlangen, met nadruk aandach-
tig maken op de verplichting, welke op u rust, om de bevelen van
Hoogdeszelfs regering, zoodanig als die in de bovengenoemde hoedschap
zijn opgelegd, in uwe betrekking voor te staan en tot rijtmoet te ne-
men van uwe handelingen, vermits daardoor alleen die vaste en regel-
matige gang van bestuur kan verzekerd worden, welke tot bevestiging en
bevordering van het algemeene welzijn zoo noodzakelijk is. Grootte lasten-
heil, ja zelf gebrak aan moedige, mannelijke en bijzonder voor Zijner
Majesteits officieren van justitie zoo zeer plichtmatige handhaving van het
grondwettelijk Koninklijk gezag, en bevestiging van de klem der regering,
hebben zich hier en daar maar al te veel openbaard, en zulke
worden toegeschreven, gedeeltelijk aan de, door het misbruiken der druk-
pers verbreide en bij sommigen, zonder nadenken en wederom over-
zigtelijk aangenomen leeringen, ten eenenmale strijd met de bepaling der

Nederlands en de regten van den Koning, maar ook gedeeltelijk aan den zedelijken dwang, welke de hevige en boosaardige uitvalen van eenige dagbladen op de gemeenten van sommige ambtenaren des Konings hebben uitgeoefend, en waardoor de pligtbetragtning in openbare betrekkingen op eene verregaande wijze is ondermijnd geworden.

« Thans echter, nu de Koning zelve zoo duidelijk en uitdrukkelijk de beginselen heeft opgelegd, die Hoogstzelve tot rigtsnoer neemt bij den gang des bestuurs, en die zoo geheel en al uit de Nederlandse grondwet voortvloeijen, zal zelfs niemand, die zich in openbare betrekkingen bezigt, en die strijdig met die beginselen mogt handelen, langer tot verachting kunnen aanvoeren, dat hij, uit onkunde met 's Konings bedoelingen, ter goeder trouw zou dwalen; en ben ik gelast u nadrukkelijk te herinneren aan den pligt, die allerhoogst op Zijner Majesteits Officieren rust, om zich door geene overweging, van welken aard die ook zijn moge, te laten afhouden van het voortaan en naleven dier beginselen, welke ten grondslag van het Nederlandsch staatsgebouw dienen, die aan de Regering tot rigtsnoer verstrekken, en welker stipte opvolging de Koning, alzoo met het meeste recht van al diegenen kan vorderen, die, hunne aanstelling van Hoogstzelve en ontleende, daarvan geen afstand willen doen, maar op Zijner Majesteits vertrouwen bij voortdurende aanspraak wenschen te maken.

« Bijzonder moet ik u ook nog dringend aanbevelen, om u voortaan door niets hoegenaamd te laten terug houden, van slijptelijk toe te zien op de handhaving en nakoming van alle bestaande wetten en verordeningen, daar het Zijner Majesteit is voorgekomen, dat op vele plaatsen daaronder laatvloed en onachtzaamheid plaats heeft, en het Hoogstzelve ernstige begeerte is, dat alleen die met openbare betrekkingen verzeerd zijn, en vereerd willen blijven, zich die betrekkingen waardig toonen, door ijverige zorgen om de wetten te doen eerbiedigen en rust en orde te handhaven en te verzekeren.

Met deze krachtige herinnering aan de pligten die op u rusten, heeft de Koning geenszins ten doel om aan de vrijheid van uwe gevoelen en denkwijze eenig geweld aan te doen; die vrijheid, even als elke andere, wordt geëerbiedigd, zoo wel bij den ambtenaar als bij ieder ambtelooz burger van den Staat; maar daar die vrijheid eene laakbare en voor de maatschappij hoogstnadeelige strekking bekomt, wanneer zij tot pligtverzuim en tegenwerking van 's Konings vaderlijke bedoelingen leidt, zoo acht Zijne Majesteit zich verplicht, in het belang der gemeene zaak, Hoogstzelve te moeten onttrekken aan hen, die, in openbare betrekkingen geplaatst, zouden vermoenen niet te kunnen opvoelen en naleven die beginselen, welke de Koning bepaaldelijk bij nevensaande boodschap heeft verklaard de beginselen van Hoogstzelve regering te zijn.

Ik verzoeke u derhalve om den inhoud van dezen brief en van de daaraan bijgevoegde Koninklijke boodschap in rijpe overweging te nemen, en mij binnen tweemaal vier en twintig uren na derzelve ontvangst stellig te onderrigten of gij u al dan niet genegen en bereidvaardig gevoelt, om den daarin aangewezen weg zonden eenige de minste afwijking en met dien ijver, trouw en vastheid te volgen, zonder welke het onmogelijk is om langer met eenig nut het vaderland te kunnen dienen, en de rustige burgerij te beschermen tegen de onsedadige pogingen van kwaadwilligen.

De Minister van Justitie.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Maandag den 21sten December.

De vergadering wordt ten over half een ure geopend.

Er zijn, met den voorzitter, tot leden aanwezig.

Z. Exc. der Minister van Financien is in de vergadering tegenwoordig.

De notulen van het verhandelde in de zitting van Zaterdag II. worden gelezen en goedgekeurd.

Is ontvangen eene koninklijke boodschap ten geleide van twee nieuwe redacties, der doof de kamer in de laatstgehoudene zitting verwerpen ontwerpen van wetten.

Na de voorlezing dezer stukken valte Z. Exc. de minister van Financien op en zeide, dat men door deze voordragt op nieuw een bewijs van het verlangen des Konings, om het gemeen overleg met de Staten-Generaal te willen handhaven en voortdurend te bevorderen. Bij de nieuwe ontwerpen worden eenige veranderingen voorgesteld, welke men bij eene eerste lezing niet spoedig zoude ontdekken en die door Z. Exc. allen worden aangestipt. De minister verzoekt wel in aanmerking te willen nemen den kosten tijd in welken men deze veranderingen had daargesteld, alsmede den wenigen tijd, welke nog voor het eindigen van het tienjarig tijdvak over blijft. De ontwerpen zijn in den gewonen grondwettigen form voorgedragen; de kamer behoorde voor te komen alle de nadeelige gevolgen welke uit het niet bestaan der begrootingswetten op het bij de grondwet vastgesteld tijdstip zouden kunnen voortvloeijen. Daar de smokkelaars hiervan reeds dadelijk gebruik zouden maken, wanneer geene der ambtenaren van de administratie in het begin van 1830 eenige voorzorgsmaatregelen hoegenaamd had. Verder zeide de minister, dat in de deze ontwerpen eene transitoire bepalingen in, dezelve zoude worden aangenomen, die over de transitie waren en men in het volgende jaar nieuwe ontwerpen en een nieuw stelsel van belastingen moet voortbrengen, niet alleen om dat Z. M. in bovengemelde boodschap daarvan aan de kamer de verzekering geeft, maar ook uit den aard der zaak zelve; daar men in het eerste jaartal voortspuitende uit de afschaffing van het gemeen voorzien heeft, door op de tienjarige begrooting eene som van 75,000,000 over te brengen, voortspruitende uit een gedeelte der regten van in 't uit te doorvoer alsmede de opbrengst der baak, ton- en vaargelden etc. en men in het te kost van de eenjarige begrooting voorzien heeft door eene door het amontiaat-syndicaat voor het jaar 1830 gedane opoedering, maar al hetwelk, zoo als van zelve spreekt, zich niet over 1831 kan uitstrekken. Al de opcenten zijn naar de laatste voordragt vermindert voorgedragen. De minister eindigde met het verzoeken te kennen gegeven, dat de vergadering deze ontwerpen ten spoedigste tot een onderwerp vaner beraadsluizing zoude maken, en zeide dat hij verder bereid was alle die inlichtingen te geven welke men van hem begeerde. Men besloot deze stukken te doen drukken, rond te deelen en te verzoeken aan de afdeelingen van de maand October, de leden zullen dadelijk na den afloop der zitting in hunne afdeelingen eene voorloopige mededeeling van deze ontwerpen

verkrijgen, waartoe in iedere afdeeling een geschreven exemplaar van handen was, en zullen heden avond in hunne afdeelingen het onderzoek op deze ontwerpen aanvangen.

De beraadsluiging werd vervolgens onbepaald gescheiden, en de beraadsluiging over de grondwet, welke tegen heden aan de orde waren, ingesteld tot na die over de thans voorgedragene uitwerpen.

Zitting van Dingsdag den 22sten December.

De vergadering wordt ten 1 ure geopend. Z. Exc. de minister van Financien is tegenwoordig.

De notulen van het verhandelde in de zitting van gisteren worden gelezen en goedgekeurd.

De centrale afdeeling brengt verslag nit nopens de nieuwe voordragt van wet, betrekkelijk de bagrootingen.

Wegens drie spoed vereischende omstandigheden, wordt besloten, dat de voorzitters der sectien op de, in dezelve gemaakte bedenkingen, welke niet veel in getal zijn, zouden antwoorden.

De voorzitter stelt voor de beraadsluigen op morgen te bepalen.

De heer van Crombrügge wil echter, dat men dadelijk zielt in de afdeelingen vereenige, opdat de openbare discussie nog in deze zitting aanvang kunne nemen.

Dit voorstel, hetwelk aanvankelijk enigzins ondersteund wordt, is echter op de aanmerking van sommige leden, als, onder andere, van de heeren Sijpkens, de Brückere en de Hon, dat zulks niet met de zitting, steeds in de beraadsluigen gevolgd, overeenkwam, afgeworpen, aldus de volgende zitting bepaald op morgen, ten tien ure.

De zitting wordt ongehouden.

Mengelwerk.

P. E. T. I. T. I. E. N.

Voor hem, die den gang der zaken, in de zuidelijke provincien, gelykende de laatste jaren heeft gade geslagen, leveren de tegenwoordige omstandigheden een zoo zeldzaam als bedroevend schouwspel op. Het zoo genaamde plateland is geheel en al aan de woede (want als zoodanig vertoonen zich de tegenwoordige woelingen), der geestelijken overgeleverd, die al hunnen invloed gebruiken om de ingezetenen in onrust en beweging te brengen. Nopens Vlaanderen en andere gewesten deelen men schiedstukken, die gelijkzinnige bijzonderheden mede. Met uitzondering van het geestelijke solidaat, dat zich zeer onzigtbaar in de provincie noemt, daar leugen en lagter varen zijn van de geaardheid onzer inwoners, houdt geen nieuwspijer zich niet hetgene in onze provincie voortvalt onbedij, in welke desbetreffende wrok en wrevel tegen het koninkrijk nement, alleen door de geestelijken, op eene zoo lage als verachtelijke wijze, in de laatste dagen zijn opgewekt geworden. In de verleden tijden had genoegzaam doen zien, dat de geestelijken, zich verheffende onder den petiitegeest, in deze provincie niet te huis behoorden. Thans dacht ieder welgezinde daarvan andermaal verschoond te zullen blijven, toen men eensklaps de priesters zich ziet in beweging zetten, en, hoewel en onheilig te baat nemende, leugen noch bedrog onziende, hunne doof beloften, ginds door bedreigingen, huns onverschillen dwingen, dat in het woord, om kanne oproerleuzen, die zij petiiten noemen, te teekenen. Men denke niet, dat zij zich de inbete geven om den inderd te te leggen, dat neen! het is voor het geloof, voor de godsdienst, dat niet teekent is een Kijg; (een patinaam uit den Brabantschen petiitegeest), den gouden tijd van BINTJE VAN DER NOOT); met deze onbegrijpde uitdrukkingen doen zij alles af, en in een paar dagen heeft de geheele bevolking, rijp en groen, rein en onrein, een kruisje of iets dergelyks op het papier gezet. Het middel om dit zoo spoedig af te slaan, als de opder aan de heeren pastoors daartoe gesweven is, hebben die menschen in hunne magt. Op de eene plaats laat men aan de huizen rond zeggen, dat, wie nog hetzelfde geloof heeft als te voren, bij den koning moet komen; bij wien dan de petiite ligt en gelibekend wordt. Op de andere plaats gaan de priesters aan de huizen rond en vragen den bewoners, of zij nog christenmenschen zijn? Zoo dra het natuurlijke antwoord van ja er uit is gekomen, wordt de petiite voor den dag geschaafd en gezegd: « Welnu, teeken dit dan in de huizen maakt men het zich gemakkelijker door eene soort van teeken te hebben, dat aan te tekenen. Er wordt dan met veel omhet bere mis van de H. Geest aangekondigd en alle petiitochianen daartoe opgeroepen, om de de hemel onze volks verheffing moge verlichten, en na het eindigen daarvan gaat men de petiite teekenen, altijd de geestelijken voorop. Rondom Mechelen, waar men in de laatste dagen veel van doffe bonden had gehoord, schied het, of de raaden de de priesters van gevara. Als bezetenon hepen zij langs de huizen en bij de gemeenste werklieden op het land, en er is geen twijfel, of vele petiiten zullen wel blijken dragen van de plaatsen, waar zij zijn getrekend, en er viel, morsig en beklad uitsien. Nu eens zitten geestelijken in de huizen om de teekenen te te wachten, en, was de daad van op te tekenen, dat men de teekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat des avonds, het men van de huizen herberg in de huizen, en stelde zich een menige schampere aanmerkingen bloof, welke, ter hilde van het geloof, geduldig werd gedragen; men zag van gemeenten in de Kempen, waar aan ieder tekenaar 40 dagen aflaat zoude zijn vergund. Dat er buitengewone middelen moesten aangevraagd worden, om de menschen ook daar aan het teekenen en in beweging te brengen, waar zij geleend hadden vreedzame burgers te willen blijven, om, b. v. te Turnhout, in plaats van 3 a 400, zoo als in het vorige jaar 15 a 1600 tekenars te bekomen, valt liet te begrijpen. Maar naardat wordt hier ook van glazen huizen en andere blaadjes, die men aan de huizen van de woedingen geteeld, die nog eene vreesdeheid hebben, dat men de tekenen te tekenen, en, was de daad van op te tekenen, dat men de tekenen te te wachten, en, was de daad behrijven, en zij zelfs, die geestelijken, die petiiten te tekenen, een kruisje daarvoor plaatsen, of wel lief niet daar, want men begreep, dat veel kruisjes niet goed waren, de menschen in de huizen het bovenste van de petiit vasthouden dan weder, en voorat

...de vernietiging van het ene zij den schijn aannemen van te ...
...De afschaffing van het nieuwe onderwijs en deszelfs
...afhankelijkheid van het geestelijke gezag, zoo dat pastoors en on-
...derpastoors onder het opperbevel van den bisschop het loezigt over de
...scholen kunnen hebben. — Zonderling is het, de dagblijden te hooren
...preken en pissen over en naar de houding der nieuwe bisschoppen ten
...deze. Dat men niet gaet; de zaak is openbaar. Bij hen is alles op den
...vrijen voet ingericht, en zoo als de een doet, zal ook de andere han-
...delen. Zoo lang de geestelijken nog den schijn van bezwaren hadden,
...besloten te zwijgen, en werkten maar in 't geheim; nu zij niets meer te
...verbergen hebben, komen zij voor den dag en stellen op straat, in de
...kerken, in kassen en herbergen zoo, wel als op predikstoelen, het geloof
...in groot gevaar voor. Wat dus de aartsbisschop toelaat, zullen de
...andere bisschoppen niet beletten; en ook wat zou een verbod beteke-
...nen, dat gegeven zal worden, wanneer het kwaad gedaan is? Hebben
...wij niet al een heel mooi mandement, dat heeft voor den Koning en
...de dynastie aanbeveelt, waarmede de goetdardige Gazette des Pays
...zoo ingenomen is, en zijn niet gelijktijdig met deszelfs bekendmaking
...de wraalingen van de priesters begonnen, als of het juist het tegendeel
...moet naverken van hetgene het schéén te bedoelen? Nu, zoo het dan
...al verkeerdelijk in de wereld is gerucht, men moge het voortaan als
...prophetia van de te openen kostschool beschouwen, dan is het loch-
...telijk.

De gezachten, dat de wet op het onderwijs niet, van de verwachting
...zou voortvloeiden, hebben de pelite woede nog meer aangewakkerd,
...alzo men meende alles in zijne maat te hebben; immers wij men, (wij
...verzekeren het niet) dat de aartsbisschop, het opzigt over de scholen
...reeds afdelings aan de pastoors had opgedragen, door hun opgaven
...in de onderwijste vragen en den last op te leggen om alle drie
...indandere rapporten bij hem in te zenden wegens de onderwijzers. Zoo
...het niet jammer zijn, wanneer dergelijke fraaijheden maar van een on-
...gevoelig belang zouden blijven en het gheele bestuur niet aan den
...aartsbisschop of de andere bisschoppen, maar aan den Koning zou blij-
...ken te behooren? Ja wel jammer, want men zou dan zoo geheel en
...over alles den haren kunnen spelen. Nu, de hoop moet daarom nog niet
...worden opgegeven; nieuwe missen kunnen gezongen, nieuwe petitiën
...kunnen oeterekt worden. En, bovenal, de bisschop van Luik is naar
...den Haag, en die man kan wat gedaan krijgen! Na, hij toone dit an
...zoo tegevoerdige geestelike betrekking en late de wereldsche zaken in
...wereldsche menschen over. Intusschen, groveit, de geestelike kerk in
...invloed op, even als oprijt, de Latijnse Scholen en het Collegium
...Philosophicum, met zulk een goed gevolg werd gedaan, de menschen te
...vreden tot het te huis, honden hunner kinderen, in afwachting van de ge-
...heele verandering van het onderwijs, terwijl men inmiddels daardoor aan-
...leiding krijgen zal tot het plaatsen van hartroerende artikelen in de dag-
...bladen, in welke dan het geringe aantal kinderen tot een bewijs kan aan-
...gevoerd worden van het weinige vertrouwen, dat de scholen genieten en
...ook verdienen. Zoo gaat het in de zuidelijke provincien, zoo gaat het
...ook in de provincie Antwerpen, welke, ondanks de strafbare pogingen
...van kwalijkgezinden, steeds blijft geyen, zal van den goeden geest, die
...de meerderheid harer bevolking bezieft. En al dat opgenoemde doen de
...priesters, die afwachten, dat de Koning hunnen kanten verachten,
...hebben verhegen! En zoo beloonen zij door wederspanningheid en on-
...ruststoken de inschikkelijkheid en vredelievendheid van den besten Koning!
...Antwerpen, 11. December 1829.

GRAVENHAGE, den 21sten Decembris.
De verhandeling van den hoogleeraar H. J. Rogaards en die van den
...heer M. J. Schellema, over de vaderl. geschiedenis, waaromtrent Z. M.
...aanmerkte, dat door de schrijvers buiten de mededinging naar
...den tegenwoordigen post van geschiedschrijver geplaatst en als zodanig in-
...gezonden. Alsof het een in de Courant van den 3den Nov. voor-
...komt, dat Z. M. uit de daar genoemde vijf schrijvers nog geene keus ge-
...daan heeft, minder juist is. — Ook zijn de schrijvers wel door den Ko-
...ning aangenomen, om hunne stukken te doen drukken, maar is zulke
...niet bepaald van allen.

Bij den uitgever dezer Courant is van den heer N. N. te Delft, ten
...behoeve der noodlijdenden in Maas en Waal ontvangen een bankbiljet
...groot f 25.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

- Den 23sten Decembris 1683 werd HENDRIK DE GUISSE, op last van Ko-
...ning HENRIK III, gedood.
- Den 23sten dito 1681 werd JACQUES MARIUS, Nederlandsche geschied-
...schrijver, geboren.
- Den 23sten dito 1683 staren de aartsbisschop verboden met den Keizer van
...Mantua.
- Den 23sten dito 1673 verlieten de Franschen de stad Kampen.

ARNHEM, den 23sten Decembris.
Het water is hoog in den Maas aan de Paals.

Den 23 Dec. 1. Et 3. Palm o. Quim; gewassen 10 D.; gevallen 2 D.
Den 24 dito 1. Et 3. Palm 6 Quim; gewassen 10 D.; gevallen 6 D.

Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgestanden zoon,
...G. VAN ZADELHOFF, zette. Echtemote
...R. VAN ZADELHOFF.

Heden overleed alhier, in den ouderdom van 70 jaars, de
...heer HENRIKUS TIMMER, Dier, oud
...lidmaat van den Hoogen Dijkstoel in Boemelerwaard. Die-
...sende deze tevens tot kennisgeving aan Dinsdayer vrienden,
...en Bekenden.

Nieuwvaal,
den 13den Decembris 1829.
J. VAN KERKWIJK,
Recepsur.

Heden overleed tot bittere droefheid van mij, mijne kinderen
...en verders betrekkingen, mijn dierbare Echtemote NICO-
...LAAS PANNEKOEK; hij eindigde zijn oustig en
...werkzaam leven, in den ouderdom van bijna een en zeventig ja-
...ren, waarvan ik er ruim twee en dertig met hem in de geluk-
...tigste ech-vereeniging heb mogen doorbrengeu.
Hilversum
den 14. Decembris 1829.
J. PRINS
Weduwe N. PANNEKOEK.

Erstend den 15den Decembris 1829. Heden overleed alhier,
...in den ouderdom van ruim zestien jaren, Jonkvrouwe HET-
...RIETTA JOHANNINA VAN MANEN.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.
ADMINISTRATIE DER DOMEINEN,
WEGEN, VAARTEEN, enz.
EERSTE RESSORT.
AGENTSCHAP TE ZWOLLE.

Op Maandag den 12den Januarij 1830, des voormiddags ten elf ure,
...zal door den Ondergeteekenden, Agent van het Domein voor de pro-
...vincie Overijssel, residierende te Zwolle, als daartoe bevoorlijk geau-
...toriseerd, al of niet in tegenwoordigheid van den Heer Inspecteur der
...Domeinen in het 1ste Ressort, in het openbaar, ten overstaan van den
...Heer Mr. W. H. ROIJER, Notaris te Zwolle, in het Loge-
...ment het Hof van Holland, bij Meisjrouwe DIEPE-
...HEIM, te Zwolle, worden aanbesteed:

- 10. Het DRIEJARIG ONDERHOUD van den
...den ZYTFEK, van den Straatweg der 1ste Klasse No. 1,
...van af de Keistraat der stad Zwolle, tot aan de Glacis der stad
...Deventer.
- 20. Het DRIEJARIG ONDERHOUD van den
...STRAATWEG der 1ste Klasse No. 1, van af de
...Glacis te Deventer, tot aan de stad Oldenzaal.

Zallende het Bestek en Conditiën ter lezing worden geleed, behalve
...aan de Bureaux van den Heer Administrateur der Domeinen te Arnhem,
...en van den Heer Agent van het Domein te Zwolle, almede te Zwolle
...in het locaal van het provinciaal Gouvernement, in het Hof van Hol-
...land; te Zutphen bij WEEENINK in het Posthuis; te
...Wylhe in den Brabandschen Wagen; te Holten bij K. I. M. COENT,
...te Goor bij VAN DELDEN, te Hengelo bij SWAL-
...MEIJER; te Oldenzaal bij de Wed. VAN PELDEN,
...en te Vollenhoveu bij VAN SMIRN.

Terwijl nadere informatiën zijn te bekomen bij den Agent voornoemd
...en bij den Opziener der Wegen te Deventer.
De Agent voornoemd,
W. G. HOY.

De Notaris Mr. VAN HUGENPOTH, resid-
...rende binnen Arnhem, zal op Woensdag den 30sten Decem-
...ber 1829, des avonds om 6 uren, ten huize van Meisj-
...rouwe de Weduwe PEPFENHAUSER, in het Loge-
...ment het Zwijashoofd, binnen Arnhem, finaal aan de meestbiedende
...verkoopen:

Den logeabel HEERENHUIS, staande en gelegen in het
...vrolijkste gedeelte der stad Arnhem, in de Koningstraat, gemerkt werk
...No. 25, tusschen de Huizen, bewoond door den heer EIGN-
...TENBELT ter eene, en den heer Militie-Commissaris
...VHEERE ter andere zijde, zijnde het te verkoopen perceel
...aantelstelijk bewoond bij wijlen Meisrouwe de Weduwe L. GRAND,
...geboren CUNCELL.

Bij den inzet met de hoogen gebragt op f 5055 : 00
Nadere informatiën zijn te bekomen van Kantore van
...gezegden Notaris Mr. VAN HUGENPOTH,
...alwaar de Veil Conditiën voor een ieder ter visie zullen
...liggen; terwijl men zich ter bezigtiging daarvan, uit-
...gezonderd des Zurdags en Zondags, zal kunnen ver-
...voegen aan het Huus zelve, mis vooraf belet vragende.

+++ Onders of Voogden gonenen zijnde hunne Kinderen of Pu-
...tillen onderwijs te doen geven in de TEPKEN-
...BOUW- en DOORZIGKUNDE, be-
...reyns in de Grondbesinselen der MEETKUNDE, toegepast
...op Ambachten en Handwerken, of zulks te doen voortzellen, gedu-
...rende den loop van het jaar 1830, worden verzocht zich te verve-
...lijen bij eene Commissie der Directie van het Genootschap KUNST-
...EENING te Arnhem, dewelke daartoe zal vaceren op Woens-
...dag en Donsdag den 30sten en 31sten Decembris 1829, des morgens
...van tien tot twee uren, ten huize van den Penningmeester van het ge-
...nootschap Mr. A. A. PASTEUR, in de Weverstraat, C.
...No. 25.

Arnhem, den 21sten Decembris 1829.
Namens de Directie voornoemd
G. ANDRE DE LA PORTE.
Secretaris.

+++ Op Woensdag den 30sten Decembris 1829, zullen ten
...huize van den heer A. W. A. T. N. S. te Borculo,
...te ingezet, en den 13den Januarij 1830, finaal worden
...verkocht, en wel telken reize des voormiddags om 10 uren, het
...ERVE en GOED te Haarburg, gelegen onder de Gemeente
...Borculo, Karspels Geesteren en Gelselaar, bestaande in HUIS
...No. 268, SCHOP, ZAALBERG, PUT en BAK-
...OVEN, met de daaronder behoorende BOUW- en WEI-
...den BOSEHGERONDEN, groot ongeveer 29 Bunders;
...voorts differente zoo groote als kleine GARFFIENDEN, en
...wel speciaal de zotte GAST of SCHOOF, met bijna al de
...Gronden van het Erve Assink, onder Geesteren.

† † † Doordien wellicht in de Noordelijke, zoo wel als in de Zuidelijke provincien is geschied, Inquisitoriale navorschingen mogten worden gedaan, opzietens de petitien; zoo vind ik mij verplicht, ter voorkoming van achterdenken op andere personen, aan welke in afhankelijkke betrekkingen geplaatst, dit wellicht onaanvaardbaar of schade zoude kunnen berokkenen, mij als den steller der Nijmeegsche Petitie, tot herstel der grieven, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingezonden, door middel van dit Dagblad bekend te maken. Het is niet uit praalacht, of om een bijzonder vast karakter in deze ten toon te spreiden, dat ik dezen stap doe; maar eenvoudig, wegens de hiervoor aangelegene rede. De getrouwheid aan mijne pligten, aan Vorst en Vaderland, waren de eenigste drijfveer mijner beooring.

Ik verneem, als opziet rond Gelderschman, hiermede niet anders, dan van het recht, heiligen ons de grondwet waarborgt, gebruik gemaakt te hebben. Overigens blijft mij de oude leus indachtig: *doe wat, en laat ons zeggen*.

THEODOOR BARON VAN SCHERPENZEEL-HEUSCH, Lid der Provinciale Staten van Gelderland, enz.

§ § § De Ondergeteekende acht zich, om veelvuldige en voor hem allergewichtigste redenen, verplicht, ter kennis van het Publiek te brengen, dat hij in valstrekt *geene* betrekking staat, *middellijk of onmiddellijk*, tot eenig Tijdschrift, hoe ook genoemd, *in* hetzelve vriendelijk verzoekt, buiten alle verantwoordelijkheid te mogen blijven wegens een of ander geschrift, dat niet met zijnen naam *voluit*, of met zijne kennelijke Voornaam- en Naamletters is onderteekend.

Breda, den 31sten December 1829.
J. J. E. WAP,
 Leeraar der 3de Klasse voor de Nederl. Taal, Letterkunde enz., aan 's Rijks Militaire Akademie.

GARQUES-CHOCOLADE, wegens deszelfs zuiverheid, kracht, aangenaamen smaak, en barmhertige eigenschappen, is thans door den Ouder Apotheeker **BODDINGH**, voor den vasten prijs van f 1.50 het verzegelde Halve Ned. Pond; bij wien tevens deszelfs gecommeerde **G. O. M. A.**, zoo uitlopend in Leering, Hoest en andere Borstkwalen, alsmede zijne **PROFESSOR HOFFMANN'S SLYM- en MAASPILLEN**, te bekomen zijn.

J. C. H. VAN HARINXMA, Apotheker te Leeuwarden.

VERKOOPING. Van verscheidene perseele, **ZWARE EIKEN, BEUKEN, DENNEN** en **PEPPELENBOOMEN**, staande op het Erve **Esperink**, klein **Wesselijk en Hietveld**, sinds de **Gantechte Vorden**, Buurtschap **Veldwijk**, op Vrijdag den 8sten Janu. a. j. 1830, des vóórmiddags ten 10 uren, ten huize van **L. W. C. PERS**, in het **Heeren Logement**, te **Vorden**. De Bouwman van 't Erve **Esperink** zal aanwijzing doen.

† § † **UIT DE HANDE TE KOOP**: eene zeer moderne **ARRÉSLEDE**, met daartoe behoorende Belduig, een fraai gebouwd **WAGENTJE** met Tegen voor een en twee Paarden, en eene wel geconserveerde **FRAANSCHE CHAIS**. Frachtfrij te bevragen bij den M^r. **Wagenmaker J. VAN SLOOTEN**, te **Arnhem**.

§ § § **GROOTMAGAZYN VAN NIEUWICHEDEN**, van de **Kleine Cendrillon** te **Paris**, woordig uitgepakt bij den Heer **ROBERT**, op de **Markt**.

De heer **ROBERT** maakt aan het geëerde Publiek bekend van zijne aankomst in **Arnhem**, met een groot assortiment **Zijden Stoffen**, lange en vierkante **Schijns**, **Fransche Merinossen**, **Stoffen voor Mantels**, dito gemaakt, **Doekjes en Schwalpjes** in soorten, **zwarte en gekleurde Zijden Dassen**, **Cachemire Rokken**, **Camizolen**, **Borstrokken** en **Onderbroeken**, **Woolle Voiles**, geborduurde zeer kostbaar gemaakte **Hemden**, gemaakte **Corsetten** van **Buzijn d'Orlean**, **Stoffen voor Kleedjes**, **Batiste Zakdoeken**, **Tassen** en **Kammen** in soorten, **Wollen Zijden en Kathenen Kousen**, **Schoenen** van **Russisch Paterlaken** voor **Heeren** en voor **Dames**, **Handschuven** in soorten, en duizend andere Artikelen, te lang om alhier te melden. Tevens maakt men bekend, dat op metaalgedegen kan worden en dat het verblijf niet langer zal zijn dan zes dagen.

Ten Kantore van den Gekwalificeerden **J. DIBBETS**, te **Arnhem**, is in de 1ste Lijst dezer 5de Klasse 147ste Loterij, getrokken op No. 888 de **KAPITALE PRIJSEN** van f 30,000; **Devies: Lage Nummers, Hooge Prijzen.**

§ § § Bij **BREST VAN KEMPEN**, Boekverkooper te **Brussel**, is van de Pers gekomen en aan zijne Correspondenten verzonden: **NIEUWE GEDICHTEN** van **Vrouw K. W. BILDERDYK**, in twee banden, in 8vo, f 2.50.

§ § § **G. J. A. BELLERINCK**, te **Amsterdam**, geeft uit, en is alomte bekomen: **Almanak voor het Schoone en Gaede**, voor 1830, door **H. SYM**, met Bijdragen van **ROBIE VAN DER AA**, **Bekind**, **Loos**, **Loewer**, **SPANNO** VAN DEN **WIJNBORCH**, **Toelink**.

V. WALRE, WITHUYS, enz. benevens **Portret en Platen**, gekend door de **Kunstschilders J. A. KRUGMAN**, **L. J. HANSEN** en **H. T. WERTZ**, en gegraveerd door den Bergad- den **P. VELYN**. Prijs in nette kartonnen band en koker f 1.50.

II. **Almanak voor de Jeugd**, voor 1830, door **Mevrouw A. B. VAN MEERTEN**, met 12 Platen.

III. **Merkwadigheden uit het Land van Amerika**, naar de Engelsche Uitgave van **ISAAC TAYLOR**, voor **Nederlanders**, het werk door **J. OLIVIER**, te met 84 Platen en eene Kaart in Karton f 2.00.

IV. **GUMAL en LINA, of het vermogen van het Christendom**, Tooneelspel, door **Mevrouw A. B. VAN MEERTEN**, in 8vo, f 0.75.

V. **Fabelen uit de Kinderkamer**, met 19 Platen, in karton f 1.25.

VI. **De Blinde Landman en zijne Kinderen**, door **Mevrouw A. B. VAN MEERTEN**, met 6 Platen, in karton f 1.25.

VII. **FR. DE BOER, Kindergedichtjes**, met 12 nieuwe Plaatjes, in karton f 1.10.

VIII. **Prentjescheuk om de Geballen al spelende te leeren**, bestaande in 16 gekleurde plaatjes f 0.50.

§ § § Bij **J. OONKENS**, te **Groningen**, is gedrukt, bij **P. MULLER**, **WARNAIS** en **W. BRAVE JUNIOR**, te **Zwiterdam**, en verder alomte bekomen.

I. **ANNALES ACADEMIAE GRONINGANAE 1825—1826**, gr. 4to, f 0.60.

II. **M^r. E. H. LULOFS**, **Eenige Toelichtingen en Bedenkingen** op des **Geleerden Dr. JOHAN BOWRING'S** uit het **Engelsch**, in onze **Moedspraak** vertaalde **Ammerbligten**, over sommige onzer oudere en nieuwere **NEDERLANDSCHE DICHTERS, REBENAREN** en andere **SCHRYVERS**, gr. 8vo, f 1.50.

III. **M^r. E. W. BEDENKINGEN** op en voorgestelde verbeteringen van het nog in werking zijnde **BYSTRAFPELYK** wetboek, in verband met het **wetboek van strafvordering**, rakende **minderjarige**, gr. 8vo, f 0.40.

IV. **Prof. PH. VAN SWINDEREN**, **VERZOEKSCHRIFT** over het **LAGER ONDERWYS**, ingezonden aan de **STATEN-GENERAAL**, waarin op eene duidelijke wijze de bezwaren der nieuw voorgedragene **Wet** over dat onderwerp worden aangewezen, en op het behoud der tegenwoordige **Wet** aangedrongen, die eene ondervinding van bijna 25 jaren als nuttig heeft leeren kennen. in folio f 0.40.

V. **W. WESTENBORP**, **HANDBOEK** van en voor de **PROVINCE GRONINGEN**, 3de Stuk, staande van den vroegen tijd tot 1825, gr. 8vo, met platen. Bij Inzettingen f 3.25. Bijten Inzettingen f 1.05.

VI. Hetzelfde werk op best van schrijffpapier. Bij Inzettingen f 5.20. Bijten Inzettingen f 6.50.

VII. **M. CORSTIUS**, **HANDBOEK** der **CHRISTELYKE** **VERBODENISSEN**, 2de deel, gr. 8vo, f 3.60.

VIII. Hetzelfde werk in 2 deelen compleet, f 6.40.

IX. **W. SHAKSPEARE**, de **KEEFMAN VAN VENETIEN** in **JULIUS CESAR**, twee Tooneelstukken. Out it **Ingels** foarfrieske **trog R. POSTHUMUS**, gr. 8vo, f 2.00.

X. **Prof. H. C. VAN HALL**, **Geschiedenis** van de **verwoestingen** door de **reusen**, in het Jaar 1827 aangelegd; in de **Provincie Groningen**, gr. 8vo, f 1.40.

XI. **Prof. A. YPEIJ**, **Akademische Leerrede** ter gedachtenis van wijlen den **Hoogleraar T. A. CLARISSE**, gr. 8vo, f 0.45. Dito met portraat f 0.55.

XII. **G. H. VAN SENDEN**, de **Nagtedenkenis** van den **Hoogleraar T. A. CLARISSE** plechtig geveerd bij het **Natuur- en Schiedkundig Genootschap** te **Groningen**, gr. 8vo, met portraat, f 0.75.

XIII. **D. J. MUNNICKS**, **LYVENSCHREVEN** van den **Hoogleraar**, **ONROSEN**, gr. 8vo, met portraat f 1.00.

XIV. **R. G. RYKENS**, **Een stel Schoolboekjes** voor de 2de Klasse, als **XIV. WILLEM REJSLUST**, of **Aardrykskundige Beschryving** van het **KONINGRIJK DER NEDERLANDEN**, 8vo, met een kaartje f 1.20.

XV. **DE JEUGDIGE VRIENDEN** van ons **VANSTADT**, of **Geschiedenissen** van hetzelfde, 8vo, f 1.20.

XVI. **De LEERMEESTER** in de **SPELKUNDE**, 8vo, f 1.20.

XVII. **VADER BOELHART** of de **BYBELVRIEND**, 8vo, f 1.25.

XVIII. **Hoe GROEVADER VORMHART** zijnen **Kleinzojn RUDOLF** **verstandig leert lezen**, 8vo, f 1.20.

XIX. **VERTELLINGEN** van den **Onderwijzer schoolvriend** over de **NATUURLYKE HISTORIE**, 1^e Stukje, met plaatjes, 8vo, f 1.25.

XX. **BRIEF** bij bovenstaande **stel Schoolboekjes**, gr. 8vo, f 1.25.

XXI. **R. G. RYKENS**, **Lettercuben** f 1.40, en in een lessenaarje, f 1.50.

XXII. **R. A. VENHUIS**, **NATUURLYKE HISTORIE** der **PROVINCE GRONINGEN**, op **schrijffpapier**, gr. 8vo, f 1.20.

XXIII. **J. SMID**, **Handboek** voor de **Rekenkunde**, met de **rekenre DER REKENKUNDE**, 8vo, f 1.30.

XXV. **GEDACHTEN** omtrent het **Wetduwen** en **Wetdenfonds** voor **Politieke** en andere **Ambtuaren**, onder de zinspraak: **voor de Toekomst**, gr. 8vo, f 1.25.

§ § § Bij **W. J. THIEME**, Boekhandelaar te **Zulphen**, is behalve de **kleine Almanak**, mede uitgegeven de zoogenaamde **SCHRYFMANAK**, waarin de **Markten** en **Kermissen** in deze provincie geplaatst zijn, volgens de eigenhandige opgaven der respectieve **Besturen**, en verder een **zeer volledig NAAMREGISTER**, bevat der **Justitie**, **Hande- le** en **Administratieve Besturen**; eene **juiste opgave** van **verreken en aankomst der Posten**, **Diffusen**, **Toekarten**, **Schepen** en **Stapvochten** in de **geheele provincie Gelderland**. — **Vooris de Almanak der Maatschap- py tot Nut van 't Algemeen**. — Ook heeft hij eene **ruime** **boek- derij** opgevoerd en daardoor in staat, **Boeken** in alle soorten en banden te binden, tegen den **evenwelsten prijs**.